

ΚΛΙΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Γ.Ν.ΛΑΡΙΣΑΣ

Η ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗ ΣΤΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗ ΛΥΚΟ

ΛΙΑΠΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΙΟΣ
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ ΛΥΚΟΣ - Σ.Ε.Λ.

πρότυπη, συστηματική χρόνια
αυτοάνοση πάθηση, με απώλεια ανοχής
στα πυρηνικά αντιγόνα του οργανισμού,
παθολογικές αντιδράσεις των Β και Τ
λεμφοκυττάρων, και εναπόθεση
ανοσοσυμπλεγμάτων σε διάφορα
όργανα- στόχους.

ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗ

χρόνια αυτοάνοση διαταραχή που χαρακτηρίζεται από δυσανεξία στη γλουτένη και βλάπτει τον βλεννογόνο του λεπτού εντέρου σε γενετικά προδιατεθειμένους ασθενείς

ΣΚΟΠΟΣ

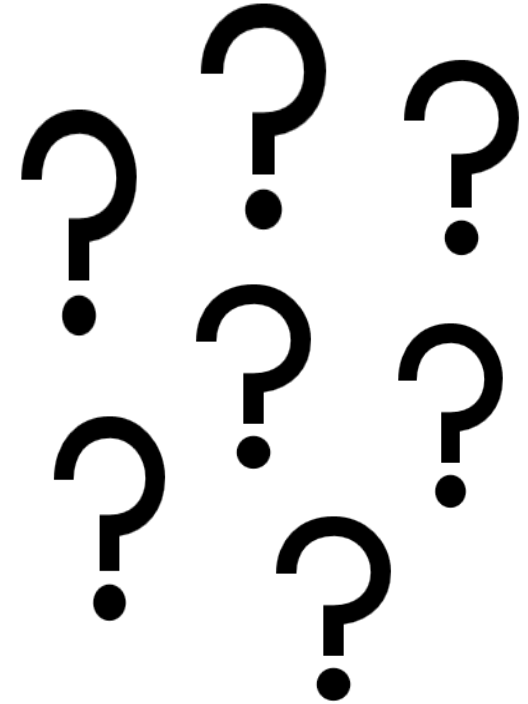
- Κύριο ερευνητικό ερώτημα

- Υπάρχει σημαντική αύξηση της συχνότητας εμφάνισης της κοιλιοκάκης ανάμεσα στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ. σε σχέση με το γενικό πληθυσμό ;

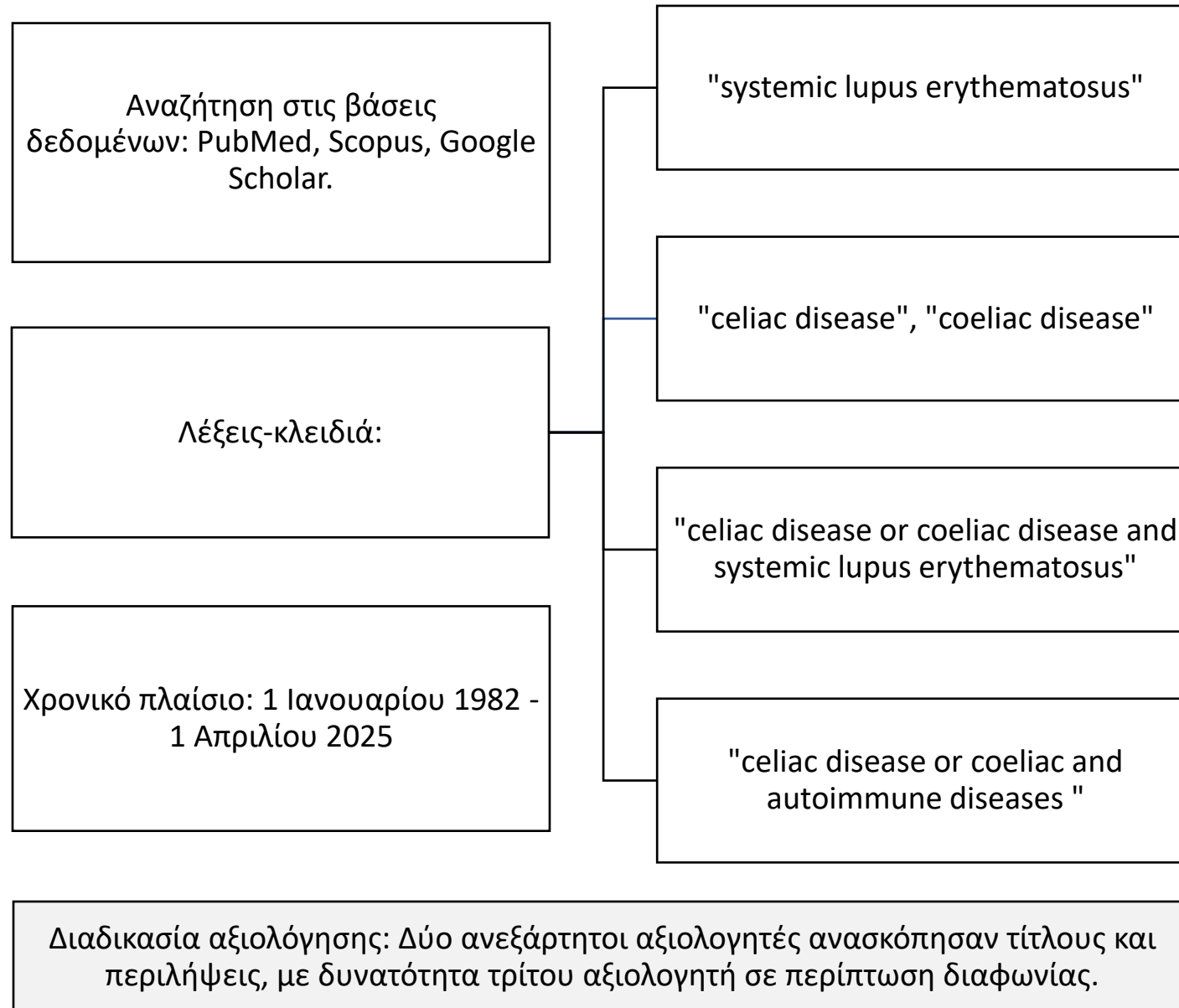
- Επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα

- Ποιοι ασθενείς είναι εκείνοι με αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης κοιλιοκάκης ;

- Έχει αξία το screening με σκοπό την ταχύτερη διάγνωση στην καθημερινή κλινική πρακτική ;

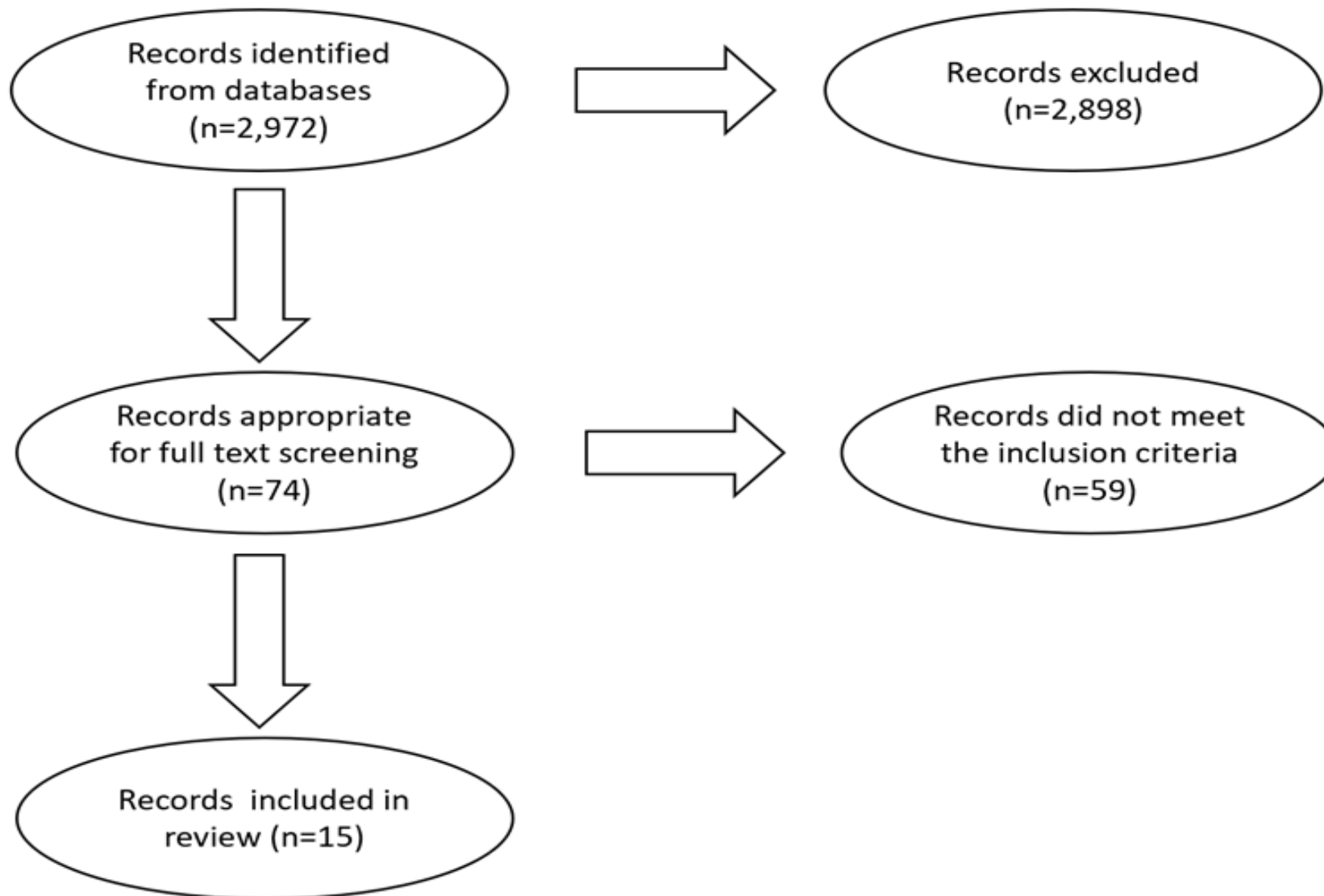
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ- ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

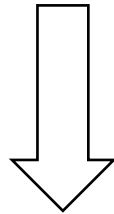
Κριτήρια ένταξης	Κριτήρια αποκλεισμού
• ο επιπολασμός της ιστολογικά επιβεβαιωμένης κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ. • ο επιπολασμός των αυτοαντισωμάτων της κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ.	• μεμονωμένες κλινικές περιπτώσεις • σειρές κλινικών περιπτώσεων • επιστολές προς την σύνταξη • μελέτες που δεν παρείχαν δεδομένα σχετικά με το βασικό ερευνητικό ερώτημα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ -ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗΣ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ.Ε.Λ

- Συνολικά **12 μελέτες** κατέγραψαν τον επιπολασμό της ιστολογικά επιβεβαιωμένης κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ.

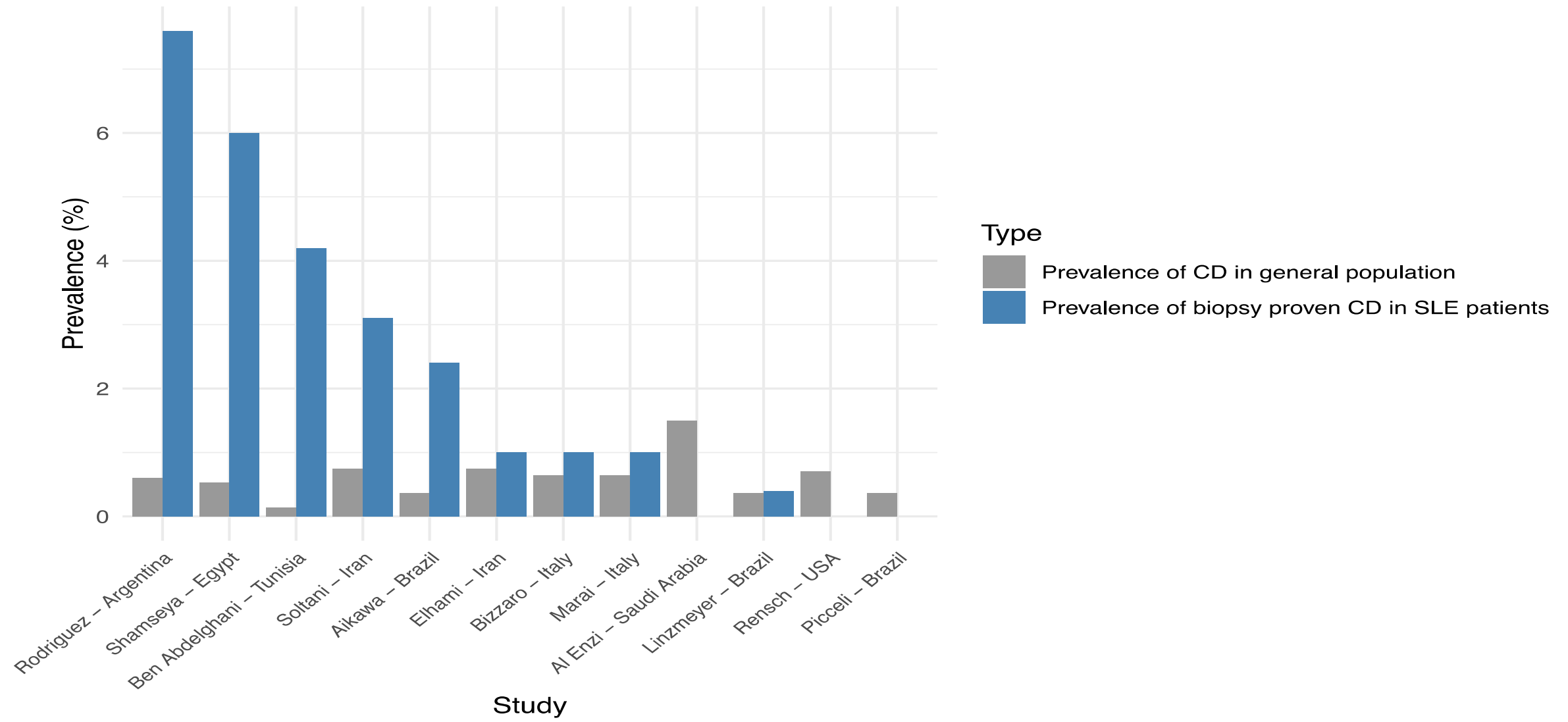

- Η πλειοψηφία τους (**9 στις 12 μελέτες**) ανέφεραν **υψηλότερο επιπολασμό** συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ -ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ.Ε.Λ. ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟ ΤΗΣ
ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΑΝΑ ΜΕΛΕΤΗ

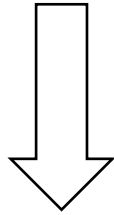
- Σημαντική διαφοροποίηση του ποσοστού της ιστολογικά επιβεβαιωμένης νόσου στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ. ανά μελέτη (**0% - 7.6%**) χωρίς να συμβαδίζει πάντα με τον επιπολασμό στον γενικό πληθυσμό (**0.14% - 1.5%**)
- Μελέτη Σαουδικής Αραβίας
 - το υψηλότερο ποσοστό νόσου στο γενικό πληθυσμό : **1.5%**
 - ποσοστό ιστολογικά επιβεβαιωμένης διάγνωσης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ : **0%**
 - μικρότερος κίνδυνος για κοιλιοκάκη. Ο Σ.Ε.Λ **προστατευτικός παράγοντας ???**
- Μελέτη Τυνησίας
 - χαμηλότερο ποσοστό συχνότητας της νόσου στο γενικό πληθυσμό Τυνησία : **0.14%**
 - ποσοστό ιστολογικά επιβεβαιωμένης κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ : **4.2%** (το τρίτο μεγαλύτερο.)
 - **21πλασιος** κίνδυνος για κοιλιοκάκη !!!

**Αντιφατικά
αποτελέσματα**
παρά την
γεωγραφική
εγγύτητα και
εθνολογική
συγγένια

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ.Ε.Λ.

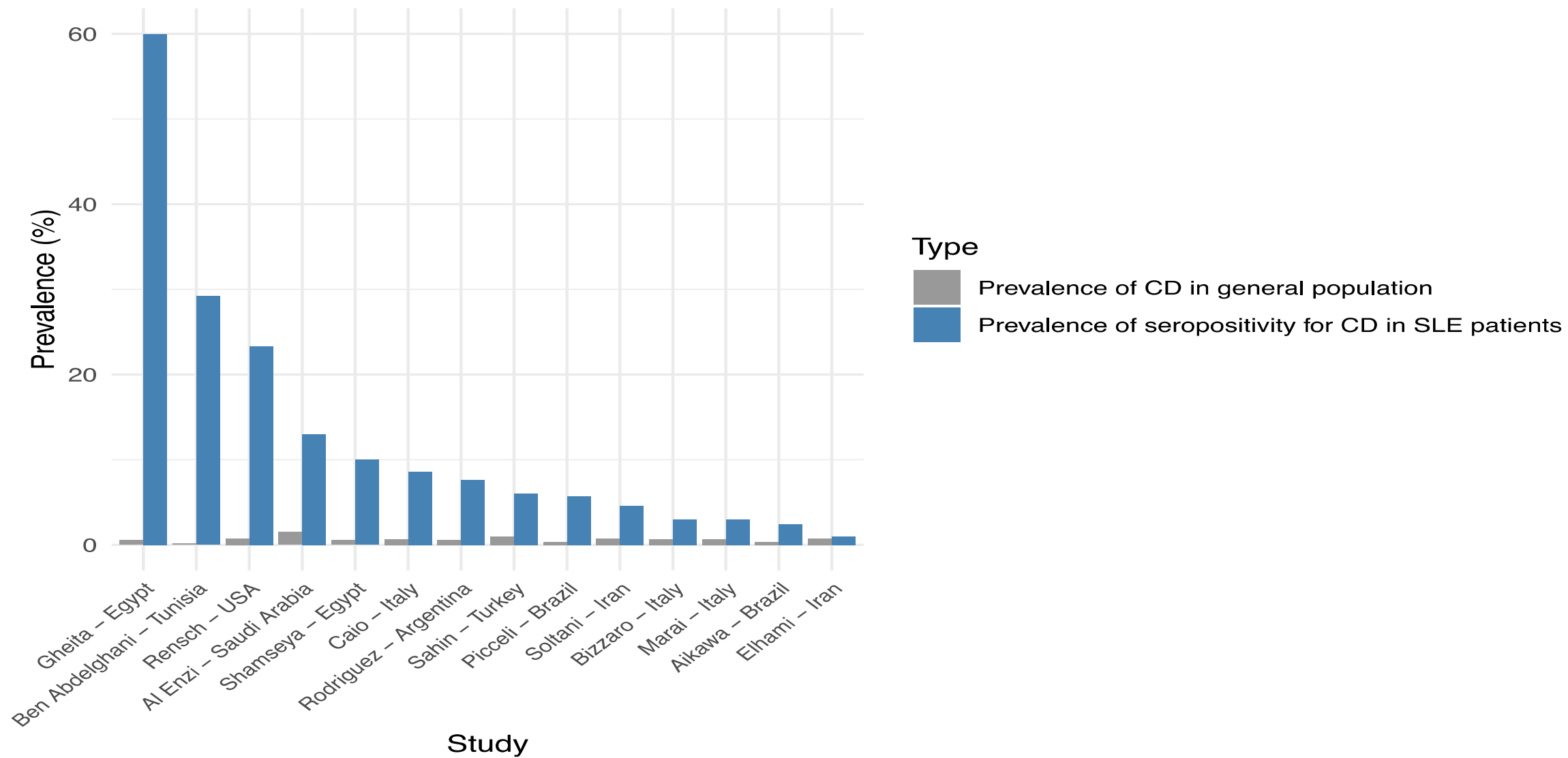
- Συνολικά **15 μελέτες** κατέγραψαν τον επιπολασμό των αυτοαντισωμάτων της κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ.

- Όλες ανέφεραν **υψηλότερο επιπολασμό** συγκριτικά με τον γενικό πληθυσμό

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ.Ε.Λ. ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΑΝΑ ΜΕΛΕΤΗ

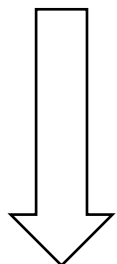
- Σημαντική διαφοροποίηση και στο ποσοστό των αυτοαντισωμάτων ανά μελέτη (**1% - 60%**) χωρίς πάλι να ακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις την συχνότητα της νόσου στο γενικό πληθυσμό
- Μελέτη Τυνησίας
 - ποσοστό νόσου στον γενικό πληθυσμό: **0.14%**
 - θετικότητα σε κάποιο από τα αυτοαντισώματα που σχετίζονται με την κοιλιοκάκη :**29.2%**
- Μελέτη Τουρκίας
 - ποσοστό νόσου στον γενικό πληθυσμό: **1%**
 - θετικότητα σε κάποιο από τα αυτοαντισώματα που σχετίζονται με την κοιλιοκάκη :**6%**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- **Βόρεια Αμερική:**

- 1 μελέτη, 103 ασθενείς
- 23% οροθετικότητα για κάποιο αυτοντίσωμα
- **0** ασθενείς με ιστολογικά επιβεβαιωμένη κοιλιοκάκη

Η **τρίτη** υψηλότερη οροθετικότητα στη Βόρεια Αμερική,
αν και **μηδενική** η ιστολογικά επιβεβαιωμένη διάγνωση

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- **Μεγαλύτερη πιθανότητα ανάπτυξης κοιλιοκάκης στους ασθενείς με Σ.Ε.Λ σε σχέση με το γενικό πληθυσμό.**
- Πολυδιάστατη και πολύπλοκη η παθογενετική σχέση κοιλιοκάκης και Σ.Ε.Λ.
 - Κοινά γονίδια HLA (HLA-B8, HLA-DR3)
 - Ενεργοποίηση έμφυτης ανοσίας μέσω Toll-Like Receptors (TLRs)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ
• Εκτενής Αναζήτηση (PubMed, Scopus, GoogleScholar.) • μόνο ιστολογικά επιβεβαιωμένες περιπτώσεις κοιλιοκάκης. • Ξεχωριστή μελέτη Αυτοαντισώματων	• Έλλειψη γεωγραφικών δεδομένων <i>Λίγα ή καθόλου δεδομένα από Ανατολική Ασία, Ωκεανία και υποσαχάρια Αφρική.</i> • Έλλειψη δεδομένων εθνικής καταγωγής • Διαφορετική μεθοδολογία μεταξύ μελετών • Έλλειψη πληροφοριών για το Σ.Ε.Λ. (είδος προσβολής, ενεργότητα, χρονιότητα, θεραπεία)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ερευνητικό κενό σχετικά με τη συσχέτιση Σ.Ε.Λ. και κοιλιοκάκης
- Μακροχρόνιες μελέτες με περισσότερους ασθενείς για να γίνει κατανοητή η σχέση μεταξύ των δύο νοσημάτων
- Κατά περίπτωση διενέργεια ελέγχου για κοιλιοκάκη σε ασθενείς με Σ.Ε.Λ. που παρουσιάζουν ύποπτη κλινική εικόνα ή επιπλέον παράγοντες κινδύνου
- Ενδεχομένως οι οδηγίες για προληπτικό έλεγχο κοιλιοκάκης σε ασθενείς με Σ.Ε.Λ. να πρέπει να διαφοροποιούνται ανά γεωγραφική περιοχή.

Ευχαριστώ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΒΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ Σ.Ε.Λ.

- **Βιοψία**

- Μόνο 5 από τις συμπεριλαμβανόμενες μελέτες παρείχαν δεδομένα ιστολογικής ταξινόμησης
- Ασθενείς με θετικό ανοσολογικό έλεγχο που δεν υποβλήθηκαν σε βιοψία ταξινομήθηκαν ως χωρίς κοιλιοκάκη.

- **Αντισώματα**

- Εργαστηριακή μέθοδος?
- Ανομοιογένεια στην καταγραφή των αποτελεσμάτων (τίτλοι, φυσιολογικά όρια, ποσοστά θετικότητας για κάθε αντίσωμα)

- **Χρονική Περίοδος Μελετών**

- Ευρύ χρονικό φάσμα (2001–2021): αλλαγές κατευθυντήριων οδηγιών.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όνομα πρώτου συγγραφέα	Έτος	Χώρα	Επιπολασμός κοιλιοκάκης στο γενικό πληθυσμό
Αριθμός συμμετεχόντων	Αριθμός γυναικών	Μέσος όρος ηλικίας	Αριθμός ασθενών με ιστολογικά επιβεβαιωμένη κοιλιοκάκη
Αριθμός ασθενών που υποβλήθηκαν σε βιοψία	Ιστολογική ταξινόμηση	Αριθμός ασθενών με θετικά αυτοαντισώματα	Διαγνωστικά κριτήρια για Σ.Ε.Λ.